

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Commentariorvm, Ac Dispvationvm, In Tertiam Partem
Divi Thomae. Tomi Qvinque**

Qui Est Primvs De Sacramentis: In Qvo Ea Continentvr, Qvæ Post
Præfationem Indicantvr

Suárez, Francisco

[Köln], 1619

5 An hæc virtus principalius sit in verbis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-93807](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-93807)

SECTIO V.

An hac virtus actiua principalis sit in verbis, quam in ministro.

Hoc dubium moueo propter nonnullos ex antiquis Theologis, qui illud tractant & definiunt, hanc virtutem esse in verbis & in ministro, simpliciter tamen principalis esse in ministro, tum quia est similior principali agenti, tum etiam, quia eius virtus est permanens, & ad plures effectus extenditur: secundum quid vero principalis esse in verbis, quia propinquius attingunt effectum. Ita Alexand. quaestione 34. membr. 2. quem sequitur D. Thom. distinct. 8. q. 2. art. 3. ad 9. Richard. art. 3. quaest. 3. Ne tamen fortasse sit quaestio de nomine, oportet nonnulla supponere, quae ad rem pertinent. Primum est, virtutem verborum non esse qualitatem illis superadditam. Secundum est, characterem sacerdotis, qui videtur esse virtus ministro, sicut sit qualitas physica illi inherens, non tamen habere proprium & immediatum influxum physicum, vel in verba, cum in illis nihil fiat, vel in effectum verborum, seu consecrationem, cum haec immediate sit tantum ab ipsis verbis, vt etiam praedicti auctores docent, & D. Th. hic q. 78. art. 1. qui etiam docet, sacerdotem non habere aliam immediatam actionem in consecratione, nisi prolatione verborum, neq; per aliam actionem aut influxum influere in consecrationem nisi per verba, & eorū actionem. Quod praeterea confirmari potest testimonio Sanctorum Patrum dicentium: Sacerdotes proprio ore consecrere hoc sacramentum per verba Christi. Ac denique, quia omnis alius influxus superuacaneus est, & sine fundamento confectus, vt latius generatim dixi in materia de characterē, vbi propter hanc causam docui, characterem non esse potentiam physicam, cum non habeat influxum physicum immediatum, vt ostensum est: neque remotum aut mediatum: quia hic supponit semper aliquem immediatum, in quo fundetur. Quomodo enim potest intelligi, efficaciam alicuius potentiae, mediate redundare in aliquid, nisi immediate quippiam aliud attingat: at probatum est, characterem non habere influxum seu actionem immediatam, eum illam non habeat: neq; in verba, neq; in effectum verborum, & nihil aliud sit, in quod possit immediate agere: ergo neq; mediate aliquid physice agit: ergo non est potentia physica, sed moralis, seu potius signum, seu quasi sigillum pacti diuini, quo statuit, & promittit, semper concurrere cum verbis Sacerdotis ad effectum consecrationis.

Quoniam dicitur in principio.

D. Thom. Alens Richard.

Virtus consecratiua radicalis, sicut formalis est in ministerio in verbis.

His ergo de re ipsa suppositis, necessario dicendum videtur in praesente questione, virtutem instrumentalem ac physicam, qua fit consecratio, intrinsece ac realiter esse tantum in verbis, vel potius esse ipsa verba, vt dictum est: & ita cessat comparatio, quae supponit, hanc virtutem in vtroq; comparationis extremo: nos autem dicimus esse in altero: at vero secundum quandam rationem seu denominationem potest dici hac virtus principalis esse in ministro, radicaliter, & quasi potestatiue: tum, quia ipse est, qui operatur per verba: tum, quia ab intentione eius pendet virtus verborum, & ita illi data est potestas consecrandi, & vtendi illo instrumento, cum voluerit: tum etiam, quia illi debitus est concursus ad sic operandum: verbis autem non nisi quatenus sunt ab illo, & ab eius intentione procedunt: neq; hac in re inuenio difficultatem aliquam, quae explicatione indigeat, iuxta haec exponenda sunt, Diuus Thom. docet infra, quaest. 82. art. 1. ad 1.

cum Episcopo quasi componere vnum integrum ministrum, & ideo eum primo consecrari, qui primo absoluit verba, quicunq; ille sit, omnes tamen dici referre intentionem suam ad vnum instans, quia omnes intendunt simul absoluerē verba, quocirca si aliquando accidit, quod vnus prius absoluat, quam alius, est praeter intentionem, & ita moraliter loquendo, est per accidens, & quicquid inde sequitur, vt, verbi gratia, quod vnus consecret corpus solum, alius solum sanguinem, & alius, scilicet Episcopus, sumat vtramq; speciem, qui fortasse neutram coeuit. Haec, inquam, & similia, non reputantur incommoda, tum quia sunt per accidens, tum etiam, quia omnes concurrunt per modum vnus ministri integri, qui simpliciter facit totum, quamuis per diuersa verba & ora veluti personalia. Sed hic dicendi modus mihi displicet, quia reuera est inconueniens, vt Episcopus, qui est principalis offerens, & sacrificans, non consecrari, & reliqua omnia, quae consequuntur, reuera sint magna incommoda: neq; possunt dici moraliter per accidens, & praeter intentionem, cum voluntarie adhibeatur intentio, quae mortaliter impleri non potest. Praeterea illa collectio ministrorum, seu potius ille minister collectus ex multis personis, est praeter institutionem Christi, & praeter veritatem verborum, quae ab vnaquaque persona integre proferuntur.

Aliorum ergo sententia est, solum Episcopum proferre verba formaliter, & cum intentione consecrandi, alios vero materialiter illa referre in signum potestatis sibi concessae, & in memoriam illius coenae, in qua Christus cum Apostolis coenauit, eisq; eandem potestatem concessit. Ita sentit Richard. dist. 13. art. 2. q. 1. Caietan. qu. 82. art. 2. Angel. verb. Eucharist. 2. §. 3. & ex antiquo Pontificali Romano referuntur verba quibus hoc indicatur, scilicet: Ordinari dicant, ac celebrent. Ratio est, quia hoc modo tolluntur omnia incommoda, & sufficit ad intentionem & consuetudinem Ecclesiae. Et confirmatur: quia illi non communicant sub vtraq; specie: ergo non communicant, vt sacrificantes: ergo non sacrificant, & consequenter non consecrunt. Sed obstat, quia in Pontificali Romano admoetur Episcopus, vt alte & paulatim dicat verba, vt alij possint simul cum illo dicere, & omnes adhibent diligentiam, vt, quoad fieri possit, simul absoluant: ergo ex modo ipsius consuetudinis videtur colligi, omnes proferre verba ad consecrandum. Praeterea, in consecratione Episcopi, plures Episcopi simul proferunt verba, & Caietan. fatetur, omnes proferre formaliter, & ad consecrandum, cum tamen ex Pontificali Romano non possit hoc magis colligi de his Episcopis, quam de illis sacerdotibus, & incommoda fere sunt eadem, si recte ponderentur. Et idem argumentum est de consuetudine, quam Innocentius supra refert, visitatum fuisse aliquando in Ecclesia Romana, vt interdum Cardinales simul cum Pontifice consecrarent. Ad haec vero dici potest in hac opinione, adhiberi in hac caeremonia huiusmodi modum & diligentiam, quia non satis consistat in particulari, qua intentione debeant proferri verba, & ideo securiorem partem eligunt, quoad fieri possit.

Quocirca in hac re, quae valde lubrica est, mihi placeat consilium Caietani, vt scilicet, hi sacerdotes intendant proferre verba meliori modo, quo possunt: huiusmodi autem existimo, imprimis, vt nullo modo praesument praeuenire Episcopum in consecrandum, quia reuera hoc est magnum incommotum, & contra intentionem Ecclesiae, vt rationes factae probant, deinde habeant intentionem conditionatam, vt Victoria aiebat, seu potius & disunctam, vel consecrandi simul cum Episcopo, si possunt: sin minus, tantum materialiter verba proferendi, & ita euitantur incommoda, omnia quae inferbantur.

Franc. Suarez Tom. 3.

